

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ćí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

Šserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihcizisčječni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž

Łátare.

Rom. 5, 1—5.

Łátare, to je: „wjěšel šo!“ rěka dženznischa njedžela. Njeje to špodžiwne mjeno ša njedželu w póštnym czařu? Póštný czař je tola šhutný czař, nam k temu daty, šo my šwojeho Šbóžnika w duchu pschewodžamy na puczach jeho hórkeho czerpjenja a wumrjecza. Tu widžimy jeho, kaš je wón šrudný hacž do šmjercze, kaš budže wón hanjeny a wuřměšchany, škrjudowany a š černjowej kónu kónowany, kaš wón na šchižu wiřy a helřtu cžwilu czerpi, wón, kotrehož našcha duřcha lubuje. A dha mohli šo wjěšelicž? Ně: „šrudž šo, moja šhuda duřcha, šo rořkaž, moja wutroba!“ A póštný czař je pokutný czař. Šdyž šo se šnathym šherluřchom prařchamy: „Najlubřhi Jeřu, šhto je tvoja wina, šo tebi tajku wulku škóřez a boloscz cžinja? Šhto dha je wina teho twojoh' šměcha?“ dha rěka wotmolwjenje: „To wřchitko pschindže wot mojeho hřěcha. Ach, šnježe Jeřu, to je moja wina, šo cži taš cžinja.“ My šmy jemu se šwojimi hřěchami tajku martru, tajku šmjercž pschihotowali! Nařche dla je wón taš czerpiš a wumrješ! A dha nam dženznischa njedžela pschiwola: wjěšel šo! Njedyrbjalo wjele bóle rělacž: „ach pláčez, wy šeže wini, šo Jeřuř křwawy je, wařch křwawy hřěch to cžini!“

Šaj, póštný czař je šhutný, pokutný a tola tež wjěřelny czař. Šalo Jeřuř na šchižu wiřařche, běchu cži, kotřiž jeho lubowachu, šatorhjeni a šu hórke šylřy plakali. Ale hdyž šu pořdžiřcho na jeho czerpjenje a wumrjecze myřlili, běchu

jich wutroby polne najšbóžniřcheje radořcze a woni jo nje-móžachu dořhwalicž. Woni běchu póřnali a šhonili, kařke rěki žohnowanja šo wot řchiža na nich a na žyle cžlowjeřtvo wuliwaju. Tón řchiž na horje Golgatha je žórko našcheho šboža ša czař a wěcznoscz. A hdyž my prawje wopomnimy, šhto je Jeřuř tam nam dobył, dha tež my hinaš njemožemy, hacž š wutrobu šo wjěšelicž. Duž: wjěšel šo, řchěřcijano, tež w póštnym czařu! Přchetož pschěš šwoje czerpjenje a wumrjecze je Jeřuř tebi dobył:

1. prawdořcz psched Bohom,
2. pokoj š Bohom,
3. nadžiju pschichodneje krařnoscz,
4. řhroblořcz we wřchitřich řyřchnosczach.

1. Najwadžniřche prařchenje ša kóždeho cžlowjeka je to: kaš budu ja prawy psched Bohom? to rěka: kaš budu ja tajki, kařkehož chze Bóh mje měcz, tajki, šo móže Bóh špodobanje nade mnu měcz. My wřchitřy cžujemy, šo njeřřmy prawi, našche šwědomnje nam wobřwědcžuje, šo njemože Bóh nad nami wjěřele měcz, šo jeho špodobanje nad nami njewotpoczjuje. My šmy wřchak hřěřchnizy a to je žalobny plód hřěcha, šo nař wot Boha wotdžěli. Bóh je šwjaty, žadny hřěřchniř njemože psched nim wobřtacž. Duž šmy my šhubjeni a šatamani cžlowjekojo! Ale my njechamy šhubjeni bycz; w kóždej cžlowřkej wutrobje leži to horze žadanje po Bořy, po Bořim špodobanju, po šbóžnoscz. Šhto dyrbimy cžinicž, šo budžemy prawi psched Bohom. Židži a pohanjšo šu pytali, řebi tu prawdořcz dobycz pschěš bohate wopory. Wot ranja hacž do wječžora řapachu na

woltarjach w templu w Jerusalemie płomjenja horje k nje-
bješam, a ničžo njeje pohanam pschedrohe, sčtož bychu
Bohu woprowali. Pastryt wuběra najlěpsche stocžo swojeho
stadla a sarěša je na woltarju, ratať pschinješe najrjeńšche
płody swojich polow, staršchi položa šamo swoje džěczi
do rukow pschiboha a drusy czwiluja šo šamych na ža-
ložne waschnje k Božej czěsczi a mēnja, šo woni s tym
šwój hrěšchny dołh šaplacža a Boži hněw wot šo wot-
wobrocža a Bože špodobanje šebi dobydu. Ale woni šo
myla. Pschetož sčto móžemy Bohu dacž, sčtož njeje wón
nam přjedny dat? Šak móžemy s tym, sčtož njeje našče,
ale Bože, šwój hrěšchny dołh šaplacžić? A kajke je to
šabludženje, šebi myšlicž, šo ma Bóh špodobanje nad bolo-
šcžemi człowjekow! Abó móžemy s dobrymi skutkami šwoju
hrěšchnu winu wurunacž? Tež tuto mēnjenje wotpokafa
tón Knjes: „Šdnyž wščitko sčže czinili, sčtož wam je pschi-
šafane, rješćice: my šmy njewužitni wotrocžy, my šmy
czinili, sčtož czinicz winojczi běchmy.“ Ně, se šwojej
možu njemóžemy šebi tu prawdosčž dobycž, kotraž psched
Bohom płaczi. Dha dyrbinmy potajkim šhubjeni a nješbo-
žowni bycž do wšcheje wěcznosčže? Ně, Bohu budž džak,
šwjaty japosčtol wyšša w našchim tekščže: Dofelž tehodla
šmy prawi šczinjeni! Psches koho? Psches Šesom Šhryšta.
Tón je tón jeniczki mjese wšchitkami, kiž běchu a budža žiwi,
nad kotrymž je Bože špodobanje počnje wotpoczowalo, tón
jeniczki prawy, kiž wo žanym hrěchu ničžo njewjedšče.
A tón je hrěchi šwěta na šo wšak, je to kšostanje, kotrež
dyrbjało naš trječicž, czěrpit, je ša naš wumrjel a se
šwojej šwjatej křwju našch hrěšchny dołh šaplacžil. Wón
je nam tu najwyššichu prawdosčž dobył, hdyž je na šchizju
w šmjerczi ša naš pobyl. A na kóždeho, kiž do njeho
wěri, pschědže Bože špodobanje, tón je prawy psched
Bohom. Bóh njehlada wjazy na jeho hrěchi, ale na tu
draštu prawdosčže, s kotrež je jeho luby Šsyn hrěšchnika
woblekał. Něk wěmy, šak budžemy prawi psched Bohom:
niž psches našče skutki, ale s hnady psches wěru do Šesom
Šhryšta, kiž je ša naš czěrpit a wumrjel. Něk šmy my
prawi šczinjeni psches wěru. „Ša krej a prawdosčž Šhry-
štuša ja moja drašta pschistojna, s tej psched Bohom ja
wobštacž čžu, hdyž do njebja nuts počahnu.“

2. A s tym mamy pokoj s Bohom. To je to naj-
krašnišče kublo na zyłej šemi. Šswj. Pawoł njewě šche-
šczijanam ničžo lěpsche pschecž. Kóždy list wón šapocznje:
„Šnada budž s wami a pokoj (abó mēr) wot Boha na-
šcheho Wótza a našcheho Knjesa Šesom Šhryšta.“ Šeno
hdžez je pokoj, tam je šbože; to płaczi hižom we wšchědnym
žiwjenju, w domach, we šwójbach, we wošadach. Šdžez
je šwada a roštor, tam šu ludžo nješbožowni. Ale
hišćče wjele wyschšchi je pokoj s Bohom. Ščto je to?
Ša njepowalna wěstosčž: Bóh je mi hnadny, to šhonjenje,
Bóh ma šwoje špodobanje nade mnu. Duž šo njetrjebam
wjazy psched Bohom bojecž jako psched šurowym šudnikom,
ale móžu šo jemu troščtnje dowěricž, šak džěcžo šwojemu
nanej; šak šym derje ššhowany ša čaš a wěcznosčž, šak
džěcžo na šlinje lubeje maczerje; šak mje ničžo njewobšchodži,
Bóh šam wšchě wězy wodži, šo ša mnje šbožne šu; dha
šamo šmjercž mje štróžicž njemóže, pschetož tež wona nje-
móže mje wot Božej lubosčže džělicž, ale wjedže mje
k Bohu do njebješ. Šutón pokoj s Bohom je nam Šesuf
dobył. Šižom pschi jeho narodže jandželjo špěwachu: „mēr
na šemi“; do šwojeho czěrpjenja šlubi wón wuczobnikam:
mój mēr ja wam dawam, mój mēr ja wam wostaju; na

jeho šchizju to wěšćčenje Šesajafowe napišane šteji, „šo
bychmy mēr mēli;“ po šwojim horjescžžu wón tych šwo-
jich poštrawi: „mēr budž s wami!“ Šaj, Šesuf je našch
mēr. Nihdže druhdže njemóžemy jón namafacž. Šjesbožni
nimaju žaneho mēra. Ale sčtož do Šesufa wěri, tón ma
jón woprawdže. Šedžbuj na to, luby czitarjo, šo japosčtol
pišče: „my mamy pokoj s Bohom psches našcheho Knjesa
Šesom Šhryšta.“ Šsnano ty škoržišč: Ša wěru do
Šesufa jako do mojeho Šbožnika, a tola njepšchindu k pra-
wemu mēru; druhdy drje jón czuju w šbožnych hodžinach,
ale potom pschindu šašo čašy, w kotrychž je moja wutroba
šak njeměrna. Dha wopomni, šo tón pokoj s Bohom nje-
wotpoczuje na našchim šacžowanju, ale w Bosy, wón njeje
pschede wšchěm šlódke czuče, ale wěstosčž. Šomyšl šebi
na džěcžo, kotrež po czmje s nanom psches wulki lěš dže.
Móžnje bije jemu wutroba počna bojoscž, ale wono wě:
mój nan je pschi mni, a džerzi jeho ruku. Šo dawa jemu
pokoj a šhroblosčž. Dha šiba šo něščto w lěšu; hnydom
šapschimnje nowa bojoscž to naštróžane džěcžo, ale czim
štwjerdšcho džerzi ruku lubeho nana a pschi wšchej bojosczi
ma wono pokoj a mēr w tej wěstosčzi: mój nan je tu.
Šak džerž šo tež ty k Šesufej; wěť štwjerdže, pschi wšchitkich
mojich šlabosčžach a hrěchach je Bóh mi hnadny, ja šym
tola Bože lube džěcžo. Šo je wšchak runje to krašne, šo
tón pokoj wot naš njewotwišuje, šo mamy pokoj s Bohom
psches našcheho Knjesa Šesom Šhryšta.

3. A nadžiju pschichodneje krašnosčže. Wuczobniko-
maj na puczju do Šemmauša džěšče tón Knjes: „Nje-
dyrbješče Šhryštuš to czěrpicz a k šwojej krašnosčzi šańcž?“
A přjedny je wón tym šwojim šlubil: „hdžez ja šym, tam
dyrbi mój šlužobnik tež bycž.“ Š temu je Šesuf potajkim
czěrpil a wumrjel, šo bychmy džěl mēli na jeho krašnosčzi.
Drje wjele jich je, kotřiz šo tutej našchej šchescžijanškej
nadžiji šmēja. Ale my šo njedawamy psches nich mylicž.
My wěmy, šo je wona štwjerdže šaložena. Šaj, s njej šteji
a padnje našcha šchescžijanška wěra. Šotštronicže ju se
žiwjenja Šbožnika, se žiwjenja japosčtolow, se šwjateho
pišma, a ničžo šbnytkne njewostanje. Šdnyž njeje žana pschi-
chodna krašnosčž, dha njetrjebasče Šesuf do šwěta pschińcž
a czěrpicz a wumrjecž, dha njetrjebachu japosčtoljo šajke
pschesčžehanje na šo wšacž, dha je našcha wěra šama ža.
Ale to móžno njeje, pschecžiwu temu nješwědczi jeno našcha
wutroba, ale zyła šistorija šchescžijanškej šyrkweje. Šesuf
je nam na šchizju pschichodnu krašnosčž dobył; a my šhwa-
limy šo jeje w nadžiji; czim bóle njewěryžy ju wušmē-
waju, czim šhroblišcho wušstupujemy ša nju, a šmy wěczi,
Bóh ju krašnje dopjelni. Šišćče njeje šo šjewilo, šajka
to krašnosčž budže. Ale to wěmy, šo budže njewurjekniwje
wulka. Ščtož žane wócžlo njeje widžalo, a žane wucho
njeje šhšchalo, a do žaneje wutroby njeje pschischlo, to je
Bóh pschihotował tym, kotřiz jeho lubuja. My wěmy, šo
czěšnosčže tuteje čašnosčže nješku hódne tuteje pschichodneje
krašnosčže, šo tam we šwětle pošnajemy, sčtož je nam tu
potajene, šo budžemy našcheho Boha a Šbožnika widžecž
wot woblicža k woblicžu a šo wješelicž s njewurjeknjnym
a wěcznym wješelom.

4. Ale tutu pschichodnu krašnosčž mamy něk jeno
w nadžiji. My dyrbinmy hišćče hič psches wjele tyšč-
nosčžow. Ale tež ša nje je Šesuf psches šwoje czěrpjenje
a wumrjecže nam šhroblosčž a mōž dobył, šo móžemy je
njescž a wutracž hacž do šónza.

„Niz paš šamo to“, my nimamy jeno nadžiju pschi-

chodnieje krašnosće, ale hižom tu šmy trošctni šamo w cześnosćach, haj, „my chwylimy šo tež tych tyšchnosćow“. Kajke šu to słowa! Njepraji tu Bawol pschewjele? Njeje hižom došč, hdyž my šwój kšchiž nješemy šwólniwje bjes morfotanja a štorženja? Ale šo dyrbimy šo tyšchnosćow chwalicž, njeje to pschewjele žadane? Ja šym pschi šhoroločach stejał, na kotrychž šym pschi najwjetšim hubjenštwje lute džakowanje a chwalenje šlyšchal. Šak je to možno? Našch tekst jo nam praji. Tyšchnosće šu šchula, w kotrejž wěrjazy najkrašnišche kšchescžijanške pocžinki nawuknje. „Tyšchnosć pschinješe scžerpliwosć“. Šhto je scžerpliwosć? Nječo druge hač rošlamana wobužnosć a šamowola, tak šo šo cžlowjek žyle ponižuje pod Božu móžnu ruku, wšchitko šwojemu njebjeskemu Wótzei poruča a šo modli: niž kaž ja chzu, ale kaž ty chzješ. My drje widžimy druhdy poddaczje, kotrejž šo nam šda na přeni wofomik scžerpliwosć byčž, ale woprawdže njeje, hdyž mjenujzy něchtó njemorfota, ale tež šo njemodli a šo š tym trošctuje: ja jo njemóžu pschemenicž, duž dyrbu jo njescž a wšchitko ščónčnje pschectanje. To je duchowna tuposć a žana scžerpliwosć. Scžerpliw nješy šwój kšchiž š tej wěštosću: Bóh je šwěrnny a čžini wšchitko derje. Najkrašnišchi pschiklad scžerpliwosće je nam Šesuf dał we šwojim cžerpjenju a wumrjecžu. Š hladašmy na njeho a wukšmy wot njeho. Wjele šmy nawukli, hdyž šmy wot njeho scžerpliwosć wukšyli. „A scžerpliwosć pschinješe šhonjenje.“ Drje tež hórke šhonjenje. My pofnajemy, kať kniczomne šu wšchitke šemške wězy, kať šłaba je našcha wutroba, kať džiwne Bóh naš wozži. Ale hižom tute šhonjenja šu wjazy hódne hač čžiste šłoto. My čžinimy pať tež wješele šhonjenja: kať móžnje a krašnje Bóh pomha, kať wón modlitwy wukšlyšcha, kať jeho šłowo trošctuje a pošyluja, my šhonimy šwěrnosć a lubosć šobucžlowjekow. W tyšchnosćach šhonimy wjele wazneho a krašneho, šchtož nihdže druhdže njemóžemy šhonicž. „Šhonjenje pať pschinješe nadžiju“. Njedyrbi Bóh, kiž je hač dotal pomhał, nam tež dale pomhačž? Njebudže Bóh, kiž je naš je šchescž žalosćow wumohl, naš tež je šedmeje wukšowacžž? „Nadžija pať nješahanibi.“ To wšchak njeplacžži wo kóždej nadžiji, ale jenož wo jenej, wo nadžiji, kotraž šo na Boha špuschčža. Šchtož čžini Bóh, wšcho dobre je. Šo tym, šo je Bóh Šesufa na kšchižu wopušchčžil, wón naš ženje njewopuschčži. „Wšchetož jeho lubosć je wulata do našcheje wutroby psches šwja-teho Duča, kotryž nam je daty.“

Šrošymišch ty nětk, luby čžitarjo, cžehodla šu kšchescžijenjo jemu njedželu w poštnym cžachu Šátare mjenowali? Njehladaj jeno na tu martru šwojeho Šbóžnika, njehladaj jeno na šwoje hrěchi, kotrejž šu jemu tajke bolosće nacžinile, ale hladaš tež na to, šchto je wón tebi psches šwoje cžerpjenje a wumrjecže dobył: prawdosć psched Bohom, pokoj š Bohom, nadžiju pschichodneje krašnosće, šhrobłosć a móž w tyšchnosćach. Šotom budže twoja wutroba pschi wšchey šrudobje wješeła. Haj, wješeł šo, ale niž kaž džecžo šwěta, ale w tym Šnješu!

Šamjen.

M. w B.

Powjedańčka wo Šesufowym kšchižu.

Šapocžmy š wjerbu a š jědu. Wškata wjerba šwoje hačžki šłuboko š semi powišcha. Štari šebi powjedaja, šo šu wot wjerby e pruty wšate, š kotrymiž šu našcheho lubeho Šnješa psched jeho

kšchižowanjom šchwifali; wot teho cžaha šem wona žarujo šwoje hačžki š semi powišcha a je wjazy wšchto nošycž njemóže. Š cžlowjecže, cžehodla nošycž ty šwoju hłowu tak wšchto a dyrbišch tola wušnacž: „Šnježe, moje hrěchi šu cže bibe.“ — Šohladaš temu napschecžiwu na jědu! Ša šo štajnje šeleni. Šalěto a w lěcže w jenajkej młódbnej psche šteji, kať šnamjo praweho, wo kotrymž Dawit chwali: „Šeho ličže nješwadnje,“ tak wona šteji. Štari praja, šo je Šbóžnikowy kšchiž š jědle woczěšleny byl. Šeho krej je po nej bele běžala a jejne šorjenje š njebjeskimi mozami napowala, duž šo pschego šeleni. Wón praji: „Šchtož moje cžělo je a pije moju krej, tón ma wěcžne žiwjenje.“

A nětko šedžbujmy na šwěrinu! Šo rocžy šo praji, šo je š cžerpjaty Šumóžnikom šmilnosć mēla, šchtož jej tež š woczow hlada a šchtož šo kóždemu šamo praji, kiž do jejneju mileju derje mēnjazeju woczow hlada. Šona je, tak rēka, wokoło jeho hošdžazych ranow šłetowala a pjerchotala a jemu wokšłódžala. Šak je wot jeho krowě šem cžermjene horleschko wobšhowala. Ale Šnješa je dyrbjała wumrjecž widžecž. Šot teho cžaha šem njemóže žaneho mormeho cžlowjeka widžecž a runa šo Šobišej, kiž šabitych a mormych šwojeho luda š hašow šesbēra a pohrjeba. Šdyž něhdže šabity w lěšu leži, wo kotrymž ničto njewě, šo by jeho šbēhnył a pohrjebał, šo praji, šo rocžka pschilecžiwšchi něktre šopješcha na jeho bjeswoczjo šładže, šo by jo tak derje hač móže, pschikryła. Šu rēka: „Šona je čžinila, wjelež je mohła. — Šo šchreńžu, ptaku, kotrehož psch šchijuje, šo powjeda, šo je, jako našch luby Šbóžnik na kšchižu wšchache, wutrobne želbycže š nim mēł; šo je šebi wjele próžy dawal, se šwojim pschom te šurowe hošdže šwucžahowacž, š kotrymiž bē Šumóžnik na drjewo pošlecžža pschibity.

Ale — wulka lubosć a mała móž. Wón to njemóžesche, ale je šebi pschi wobštajnym dypanju psch šhibnył, kať hišchcže džemšnišchi džēn na nim widžišch. My pať prajimy: „Šbóžny, šchtož šmē teho Šnješa dla hanibu a rany cžerpicž.“ —

Nětko hišchcže něchto š cžlowjestwa! Šeronika bē mjes tymi žónštimi, kiž do Šesufa wěrjachu. Šo nej šo mjes ludom powjeda: Šako našch Šbóžnik pod šwojim kšchižom psches Šerusalemške hašy na Šolgatha štupašche, džěchu pódla njeho tež žionške džowki mjes nimi Šeronika. Šona bē pódla, jako šo Šesuf pod kšchižnej cžěžu do hromady šypny; š rošmlětej wutrobu wona widžesche, kať pót š jeho woblicža šopotasche. Duž jemu šwoje šlatowe rubišchko poda. Š džakom jo tón Šnješ wot njeje wša, šatkóžči šwoje woblicžo do njeho a da ji jo šako. A hlaj, do rubišchka bē wobras cžerpjateho woblicža we šwojej martrownej rjanosći wotčžišchčžany; to bē ji š dopomnjecžu na teho, kotrehož bē na jeho martrownej dróšy wokšchewila. Šchto nam tuto powjedańčžo praji? Mēj w pomjatkju Šesom Šhryšta! Šodaj jemu šwoju wutrobu, šo wón šwój wobras do njeje šacžišchčži! Šón budže cže š pokucže woločž a cže š mērej powjedže.“ —

Ale tež druge tón Šnješ na šwojej martrownej dróšy šhoni. Škšchižowa cžěža bē jara cžěža; š wutkosću wón dale njemóžesche, runje jako bē psched šhěžu šchemža Šhasvera. Duž pošasta, šo by wotpocznył; bē tam šawla, na kotruž chžyšche šo pošhnyčž. Duž Šhasver hněwny wuščozži a pošbēhny ruku: „Šbēhny šo, Šesuf, wot tudy, hdyž š šlyšchsch, ty nješmēšch wotpocznyčž.“ Duž Šesuf, kšchiž na šo wšawšchi, jemu wótrje do woczow pošladny a praji: „Ša du š wotpoczinku, ty pať budžesch po šwěcže cžahacž, doniž ja šako nješchindu.“ Šud šebi powjeda: Šhasver cžaha bjes wotpoczinka po šwěcže. Mōžesch to na išraelški lud načžicž, kiž je teho Šnješa wot šo štorčžil a nětko w žušbye wokoło šłudži. Ale lěpje hišchcže to šam na šo načž a praj: Šrjedy š wotpoczinku nješchindu, doniž temu Šnješej wutrobu š wotpoczowanju njepodam. Ššwój lud wón š wotpoczinku powjedže. Šchwatašmy tehodla, šo byčmy nuts šašchli š wotpoczinku Šožeho luda.

